

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Gemeenteraad Westerkwartier

Postbus 100

9350 AC, LEEK

Onderwerp: Ontwikkelingen Tolbertvaart Noord

Tolbert, 21-08-2025

Geachte leden van de Raad,

Naar aanleiding van verschillende recente ontwikkelingen in het gebied Tolbertervaart Noord voel ik mij geroepen mijn zorgen hierover met u te delen. Dit als toevoeging op, en in het verlengde van, reeds gedeelde zorgen van andere betrokkenen.

Meest recent ben ik hogelijk verbaasd over hoe gedetailleerd er plannen zijn ingetekend in het vrijgegeven haalbaarheidsonderzoek. Dit zonder enige vorm van participatie want, zo is niet alleen de bewoners maar ook als u als raad steeds beloofd, dat komt nog. Ik ben geschokt dat dit plan er sinds december al ligt terwijl ons steeds een visie met een daaropvolgend uitgebreid participatietraject wordt voorgehouden.

Er is herhaaldelijk, expliciet, toegezegd dat er nog geen duidelijk plannen zijn. In de raad, op de bijeenkomsten georganiseerd door de gemeente, in persoonlijk contact met medewerkers van de gemeente en tijdens mijn hoorzitting over het bezwaar op het gevestigde voorkeursrecht. Het vertrouwen wat hierin van ons wordt gevraagd is ernstig beschadigd door het feit dat dit document, ondanks eerdere verzoeken, actief niet gedeeld is. In eerste instantie zou er naar aanleiding van het rapport vorig jaar contact op worden genomen met vertegenwoordigers van de bewoners. Dat is niet gebeurd. Afgelopen april werd gezegd dat het rapport niet beschikbaar is voor ons, want dit had tot nieuwe vragen geleid. Nu lezen we tot onze verbijstering een 'Definitieve eindrapportage december 2024'. Inmiddels worden bewoners in het gebied zelfs al benaderd voor fysieke onderzoeken op locatie.

Teruggrijpend naar het raadsoverleg van 4 juni waarin een grote meerderheid van de fracties in meer of mindere mate duidelijke vraagtekens zet bij de wenselijkheid en noodzakelijkheid van de bouwplannen in het Masterplan Leek-Tolbert, vraag ik u om de gemeente de daarbij behorende terughoudendheid in acht te laten nemen. Ik voel mij hierbij gesteund door het algemene standpunt van de provincie over het bouwen in buitengebied, in het bijzonder met beschermde boomsingels, en recente publicaties van verschillende (natuur)organisaties over het betreffende gebied (zie bijlage). Daarnaast door de wettelijke verplichtingen met betrekking tot participatie en wettelijke beperkingen voor het bouwen in het buitengebied. Ik vraag hiervoor u aandacht, niet alleen ter bescherming van het gebied, maar ook in het maatschappelijk belang om te voorkomen dat er schaarse middelen onzorgvuldig door de gemeente worden ingezet.

Rest mij nog te vermelden dat de slordige behandeling van zienswijzen, bezwaren en het verstrekken van informatie door de gemeente door mij in eerste instantie als louter

onprofessioneel is opgevat. In het huidige licht begrijp ik inmiddels echter dat wij als betrokkenen niet serieus genomen worden. Er wordt een politiek spel gespeeld met als inzet een Provinciale subsidie en persoonlijk aanzien, waar een gewone burger, met al zijn eigen dagelijkse besommeringen niet zomaar tegen opgewassen is.

Tegelijkertijd tonen de raadsleden zich erg betrokken bij het vraagstuk en heb ik vertrouwen in een zorgvuldig vervolg.

Vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

Bijlage:

<https://dvhn.nl/weekbladengroningen/het-westerkwartier/Vereniging-Nederlands-Cultuurlandschap-Handen-af-van-gebied-Tolbertervaart>

<https://www.destreekkrant.nu/reader/21874/32570/ook-vereniging-nederlands-cultuurlandschap-tegen-bouwplannen-tolbertervaart#p=11>

Vereniging Nederlands Cultuurlandschap: Hands af van gebied Tolbertervaart'

Koos Bijlsma · 20 april 2025, 15:34 ·

[Westerkwartier](#)

Deel dit artikel

Het typische coulisselandschap in het zuidelijk Westerkwartier. Foto: Werkgroep Behoud Coulisselandschap Tolbert

Lees meer over

Westerkwartier

De Vereniging Nederlands Cultuurlandschap (VNC) keert zich tegen plannen van de gemeente Westerkwartier om het gebied langs de Tolbertervaart aan te wijzen als mogelijke locatie voor woningbouw.

VNC spreekt van een uniek coulisselandschap dat wordt gekenmerkt door een mozaïek van kleine, onregelmatige percelen, omzoomd door karakteristieke elzenhagen. Deze hagen worden al sinds de middeleeuwen gebruikt als perceelafscheiding en veekering en vormen een essentieel onderdeel van het landschap.

VNC noemt de Tolbertervaart een zeldzaam voorbeeld van een streek die aan de ontwikkelingen van ruilverkaveling en mechanisatie in de landbouw in de twintigste eeuw, is ontsnapt. Naast de cultuurhistorische waarde dragen de elzenhagen sterk bij aan de biodiversiteit. Ze bieden nestgelegenheid aan diverse broedvogels, stimuleren populaties van insecten en vormen voedsel- en schuilplekken voor kleine zoogdieren.”

Alternatief?

Volgens de regels die gelden voor het houtsingelgebied van het Zuidelijk Westerkwartier moeten de houtsingels beschermd worden en is kappen of rooien verboden. De vereniging vraagt de gemeente derhalve om af te zien van de plannen tot grootschalige woningbouw en omop zoek te gaan naar alternatieve locaties.

Als mogelijk alternatief wordt aangedragen een gebied van 1700 hectare ten zuiden van Leek-Tolbert dat grotendeels in de gemeente Noordenveld ligt. Met het oog op woningbouw legde Westerkwartier ruim een jaar geleden zogenoemd voorkeursrecht op aan de huidige bewoners.

Ook vereniging Nederlands Cultuurlandschap tegen bouwplannen Tolbertervaart

Foto: August Swietkowiak

ma 2 jun, 07:58

TOLBERT/ LEEK - Een aantal weken geleden zond de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap (VNC) een brief aan het collega van B & W van de gemeente Westerkwartier. In de brief verzocht de VNC de gemeente Westerkwartier met klem om af te zien van de voorgenomen bouw van woningen in het gebied dat gelegen is ten westen van de Tolbertervaart. Woningbouw en de daarmee gepaard gaande verdere aantasting van het gebied, zal ongetwijfeld zeer negatief uitpakken voor de cultuurhistorische waarde en de zo noodzakelijke biodiversiteit. De brief werd ondertekend door de heer Jaap Dirkmaat, een erkend natuurbeschermmer, die al geruime tijd voorzitter is van de VNC. Zoals bekend is er al langere tijd sprake van onbegrip over en verzet tegen de plannen, welke de gemeente Westerkwartier heeft gemaakt ten aanzien van woningbouw in het gebied grenzend aan de Tolbertervaart en die ook onderdeel zijn van het Masterplan Leek-Tolbert. Het verzet komt dus niet meer alleen van de bewoners in het gebied of elders uit de regio. Het levert nu zelfs ook landelijke weerstand op.

Tijdens een telefonisch interview liet Dirkmaat weten, dat de VNC nog geen reactie vanuit de gemeente Westerkwartier heeft ontvangen. In de brief wordt overigens aangekondigd dat de VNC formeel bezwaar zal gaan maken, indien de gemeente Westerkwartier de plannen blijft doorzetten. Dirkmaat lichtte het als volgt toe: 'De indruk bestaat dat de gemeente ten aanzien van het gebied een onherroepelijk plan hanteert. Haar plannen zijn echter vergunningsplichtig. Het is voorgeschreven, dat wanneer er alternatieve bouwlocaties beschikbaar zijn, waarbij de kwaliteit van de natuur en beschermde soorten niet of in ieder geval veel minder wordt aangetast, daarvoor gekozen moet worden. Ik heb begrepen dat de gemeente stelt dat die alternatieven er niet zijn. Dat lijkt niet alleen discutabel, dat is het ook zeker'. Dirkmaat is bekend met het gebied en heeft zich er bovendien verder in verdiept. Hij wijst op het feit dat er aan de andere kant van Leek wel degelijk een alternatieve bouwlocatie is: 'De gemeente stelt zich daarbij op het standpunt, dat het betreffende gebied deels in de provincie Drenthe ligt. Dan maak je het toch onderdeel van gemeentelijk en interprovinciaal overleg. Er moet niet gezocht worden naar smoesjes om het plan door te zetten. Wees ruimdenkender en voer vooral een goed doordachte regie. Het is evident dat woningbouw in het gebied Tolbertervaart grote en negatieve gevolgen zal hebben'.

Onherstelbare schade.

In de brief wordt dan ook gesteld dat het gebied Tolbertervaart is ontsnapt aan veel negatieve ontwikkelingen en dat het oorspronkelijke coulisselandschap daar grotendeels intact gebleven is. Er is sprake van biodiversiteit. Ook er is nestgelegenheid voor broedvogels. Ook bieden de houtwallen een prima schuilplek voor kleinere zoogdieren. De gemeente mag dan wel stellen dat de houtsingels bij bebouwing zo veel mogelijk ontzien kunnen worden, de verstoring zal er niet minder om zijn. Dirkmaat spreekt ten aanzien van de plannen welke de gemeente heeft met betrekking tot het gebied zelfs van een precedentwerking: 'Ik ken maar één ander voorbeeld van een gemeente waar een soortgelijk plan werd gelanceerd. Als de gemeente Westerkwartier de plannen ten uitvoer kan en mag brengen, dan schept dat een precedent. De schade zal onherstelbaar zijn. 'In verzet gaan is mede daarom zeer essentieel', zo stelt Dirkmaat. Het mag duidelijk zijn dat de cultuurhistorische betekenis van het gebied en alles wat daar mee samenhangt, bijzonder groot is en zelfs vrij uniek genoemd mag worden. Het is te hopen dat de verantwoordelijke bestuurders van de gemeente Westerkwartier niet doof en blind zullen zijn voor de bezwaren van de VNC en het al eerdere verzet tegen de plannen. De voortekenen daarvoor lijken intussen gunstig. Zo werd het eerdere plan om in het gebied ook een schoolcampus te bouwen ingetrokken en is daarvoor een andere locatie in beeld. Ook is het Masterplan Leek-Tolbert nog niet in de Gemeenteraad besproken en naar verwachting zullen meerdere Raadsfracties het gebied Tolbertervaart buiten de bouwplannen willen houden en op alternatieve locaties gaan wijzen. Daarbij zou niet alleen gekeken hoeven te worden naar Leek-Tolbert en directie omgeving, maar ook net over de provinciale grens zijn mogelijkheden. Te denken valt aan het Steenbergerveld. De tijd zal het leren, maar voor de gemoedsrust van de tegenstanders zou een spoedig en definitief besluit om het gebied Tolbertervaart buiten de plannen te laten, zeer welkom zijn. (foto: August Swietkowiak)

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 2, 4